

El nou sistema de finançament i la política catalana

ENRIC MARÍN I OTTO

EL PUNT, 8.05.08

La negociació del nou sistema de finançament és el fet que ha de marcar d'una manera més directa i determinant la present legislatura catalana. Aquest és un dels tres o quatre temes que marquen el moment polític. Hi ha també la redefinició de les relacions de poder al si d'Esquerra Republicana de Catalunya o de Convergència en els pròxims congressos. O l'evolució de la relació entre el PSC i el PSOE. I, en un sentit més ampli, també podem destacar la crisi de credibilitat de la política reflectida en totes les aproximacions demoscòpiques. La distància entre ciutadania i política és un obstacle per a la creació de complicitats creuades entre societat civil i societat política. Sense el compromís cívic col·lectiu derivat d'aquestes complicitats es fa molt difícil imaginar una sortida digna i satisfactòria als reptes socials i nacionals que s'acumulen a l'agenda.

Però tornem a la qüestió del finançament. Què fa que sigui un tema tan crític? El diagnòstic de la situació es pot resumir de forma sumària en cinc punts:

1. L'actual sistema és pervers perquè ha consolidat una asimetria estructural entre Estat i autonomies pel que fa a la relació entre capacitat financera i càrrega pressupostària derivada del repartiment de competències. Aquest esquema ja és insostenible i Catalunya i altres

comunitats castigades pel dèficit fiscal mostren símptomes d'esgotament evident.

2. La distorsió i alteració de l'ordre en l'escala de la renda disponible per càpita generada per l'abusiva redistribució fiscal és irracional i insòlita. No es produeix en cap sistema federal conegut.

3. Independentment del que passi al TC, no és cert que l'actual Estatut d'Autonomia fixi un model tancat de finançament. Tampoc ho és que ens garanteixi poder sortir del règim comú delimitat per la LOFCA.

4. Tampoc hi ha cap indici que permeti pensar que el sistema de finançament que es pugui pactar aquests mesos esdevingui un model plenament satisfactori i definitiu. Les resistències dels barons del PSOE són i seran formidables. El context econòmic tampoc ajuda.

5. Finalment, si el resultat del procés és un finançament manifestament injust, la governació de Catalunya està abocada a la fallida. Governi qui governi, ara o d'aquí a tres anys.

En conseqüència, el conjunt del catalanisme està obligat a oblidar qualsevol temptació d'afrontar la negociació amb una perspectiva de tacticisme partidista. El que cal és generositat des del govern i des de l'oposició i unitat d'acció catalanista. Això o tornar a sortir-ne ben escaldats.